

**PUBLICĒŠANA AIZLIEGTA LĪDZ 2024. gada 14. maijam plkst. 6.00 pēc
Centrāleiropas laika**

Pieaug *LGBTIQ* personu aizskarošas izturēšanās un vardarbības gadījumu skaits

Eiropā arvien vairāk *LGBTIQ* cilvēku tagad atklāti atzīst, kas viņi ir. Tajā pašā laikā viņi biežāk nekā iepriekš saskaras ar vardarbību, aizskaršanu un iebiedēšanu. Tas jo īpaši attiecas uz gados jaunākiem *LGBTIQ* cilvēkiem, kuri ir īpaši neaizsargāti. Šie ir daži no ES Pamattiesību aģentūras (FRA) jaunākā pētījuma rezultātiem, kas balstīti uz vairāk nekā 100 000 *LGBTIQ* cilvēku visā Eiropā sniegtajām atbildēm.

Ziņojumā "[LGBTIQ līdztiesība krustcelēs: progress un izaicinājumi](#)" atspoguļota *LGBTIQ* cilvēku pieredze, viedokļi un izaicinājumi, ar kuriem viņi saskaras Eiropā. Tajā uzsvērtas arī izmaiņas kopš FRA iepriekšējiem apsekojumiem [2019.un 2012. gadā](#) <https://fra.europa.eu/en/news/2013/fear-isolation-and-discrimination-common-europes-lgbt-community>.

Konstatējumi liecina par lēnu, bet pakāpenisku progresu. Lai gan diskriminācija pret *LGBTIQ* cilvēkiem joprojām ir augsta, tā pakāpeniski samazinās. Skolas ar *LGBTIQ* saistītos jautājumus risina pozitīvāk un proaktīvāk, un jaunieši jūtas vairāk atbalstīti no skolotāju un līdzbiedru puses. Tomēr iebiedēšana, uzmākšanās un vardarbība ir sasniegusi augstu līmeni.

Galvenie apsekojuma secinājumi ir šādi:

- **Atklātība:** vairāk nekā katrs otrais tagad atklāti stāsta par savu seksuālo orientāciju, dzimuma identitāti un izpausmēm, kā arī dzimuma pazīmēm. Tomēr lielākā daļa joprojām izvairās turēt aiz rokas savu viendzimuma partneri sabiedrībā, baidoties, ka viņiem varētu uzbrukt.
- **Diskriminācija:** vairāk nekā viens no trim cilvēkiem saskaras ar diskrimināciju ikdienas dzīvē, pamatojoties uz to, kas viņi ir. Tas ir neliels samazinājums salīdzinājumā ar diviem no pieciem gadījumiem 2019. gadā. Tomēr diskriminācija joprojām ir neredzama, jo tikai viens no 10 ziņo par incidentiem.
- **Vardarbība:** vairāk nekā viens no 10 cilvēkiem saskārās ar vardarbību pēdējo piecu gadu laikā pirms apsekojuma, nedaudz vairāk nekā 2019. gadā. Vairāk nekā vienam no trīs interseksuāliem cilvēkiem uzbruka.
- **Uzmākšanās:** vairāk nekā viens no diviem cilvēkiem kļuva par naida motivētas uzmākšanās upuri (2019. gadā — viens no trim). divi no trim interseksuāliem un transseksuāliem cilvēkiem ir cietuši no uzmākšanās.
- **Iebiedēšana:** vairāk nekā divi no trim apgalvo, ka ir iebiedēti skolā, visās paaudzēs un visās ES valstīs. Tas ir straujš pieaugums salīdzinājumā ar vienu no diviem cilvēkiem 2019. gadā.

- **Izglītība:** skolās *LGBTIQ* jautājumi tiek risināti biežāk nekā iepriekš. Vairāk nekā katrs piektais *LGBTIQ* skolēns tagad apgalvo, ka viņu skola šo jautājumu ir risinājusi labvēlīgā veidā.
- **Garīgā veselība:** vairāk par vienu no trim cilvēkiem ir nodomājis pašnāvību. Vairāk nekā puse transpersonu, nebināru un dzimumdažādīgu cilvēku apgalvo, ka viņiem ir pašnāvības domas.
- **“Pārveidošanas” prakse:** Katrs ceturtais apgalvo, ka bija spiests īstenot pārejas praksi, lai mainītu savu seksuālo orientāciju vai dzimumidentitāti un izpausmi.
- **Valdības:** Tikai viens no četriem uzskata, ka to valdības apkarot aizspriedumus un neiecietību pret *LGBTIQ*, salīdzinot ar vienu no trim 2019. gadā.

Ziņojumā arī uzsvērts, ka *LGBTIQ* cilvēku pieredze dažādās ES valstīs ievērojami atšķiras un katra grupa saskaras ar atšķirīgām problēmām.

Interseksuāli, transseksuāli, nebināri un dzimumu ziņā atšķirīgi cilvēki saskaras ar lielāku uzmākšanos un vardarbību. Viņi biežāk saskaras ar garīgās veselības problēmām un domām par pašnāvību. Viņiem ir arī lielāka iespēja nonākt bez pajumtes un grūtāk piekļūt medicīniskajai aprūpei. Tas attiecas arī uz *LGBTIQ* cilvēkiem ar invaliditāti, cilvēkiem ar finansiālām grūtībām vai etnisko, rasu vai citu minoritāšu grupu pārstāvjiem.

Apekojuma konstatējumi palīdzēs Eiropas Komisijai novērtēt tās [LGBTIQ līdztiesības stratēģiju](#) un palīdzēt virzīt politikas nostādnes, lai aizsargātu un veicinātu *LGBTIQ* personu pamattiesības. *FRA* aicina valdības rīkoties:

- **Naida noziegumi:** īstenot pilnīgas neiecietības kultūru attiecībā pret vardarbību pret *LGBTIQ* pārstāvjiem un viņu aizskaršanu. Ieguldīt policijas apmācībā, lai nodrošinātu, ka policija atpazīst, reģistrē un pienācīgi izmeklē *LGBTIQ* naida noziegumus, lai cietušie justos droši, ziņojot par uzbrukumiem, un lai pret viņiem izturētos taisnīgi. Apsvērt aizspriedumu motivāciju kā pastiprinošus faktorus kriminālprocesa laikā.
- **Diskriminācija:** apkarot diskrimināciju visās jomās, pieņemot ES Vienlīdzīgas attieksmes direktīvu un Līdztiesības iestādes standartu direktīvas. Pilnvarot līdztiesības iestādes un piešķirt tām pienācīgus resursus, lai tās varētu labāk atbalstīt cietušos.
- **Tiešsaistes naidis:** cīnās pret naidu un dezinformācijas kampaņām tiešsaistē pret *LGBTIQ* cilvēkiem. Novērst algoritmu neobjektivitātes risku un digitālo platformu pārskatatbildību saskaņā ar ES tiesību aktiem.
- **Izglītība:** padarīt skolas par drošu un atbalstošu mācību vidi visiem bērniem. Cīnīties pret iebiedēšanu un nodrošināt, ka izglītības programmas un sistēmas pamatojas uz ES veicināto paraugpraksi.
- **Veselības aprūpe:** droša piekļuve kvalitatīvai veselības aprūpei, tostarp garīgās veselības atbalstam. Izbeigt “pārveidošanas” praksi un nebūtiskas medicīniskās iejaukšanās.

Citāts no *FRA* direktora [Sirpa Rautio](#): *“Būt atklāti piederošam *LGBTIQ* kopienai Eiropā nevajadzētu būt tik grūti. Lai gan mēs redzam progresa pazīmes, iebiedēšana, aizskaršana un vardarbība joprojām ir pastāvīgi draudi. Ir laiks*

rīkoties izlēmīgi un balstīties uz mūsu panākto progresu, lai pret visiem ES iedzīvotājiem izturētos vienādi un viņi varētu dzīvot ar cieņu un godu."

Citāts no līdztiesības komisāres Helena Dalli: *"FRA apsekojuma rezultāti sniedz nenovērtējamus datus par LGBTIQ cilvēku dzīves pieredzi visā Eiropā. Tie palīdz mums apzināt sasniegto progresu un izcelt problēmas, kas vēl ir priekšā. Es aicinu visas dalībvalstis izmantot šos datus, lai izstrādātu stingru politiku diskriminācijas apkarošanai un visu LGBTIQ cilvēku tiesību aizsardzībai."*

Apsekojumā izmantoti dati, kas iegūti no vairāk nekā 100 000 respondentu no visām 27 ES valstīm, Albānijas, Ziemeļmaķedonijas Republikas un Serbijas.

FRA iepazīstinās ar ziņojumu "["Pride Alianses un politika"](#) pasākumā, ko 17. maijā Briselē organizēs ES Padomes prezidentvalsts Beļģija.

FRA datu pārlūks drīz ļaus filtrēt datus pēc valsts, pēc apsekojuma jautājuma un pēc seksuālās orientācijas, dzimuma identitātes un izteiksmes, kā arī pēc dzimuma iezīmēm.

Lai iegūtu plašāku informāciju, sk. [preses paketi](#) vai sazinieties personīgi: media@fra.europa.eu / Tālr.: +43 1 580 30 653

Šo paziņojumu presei iztulkoja Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs, bet FRA eksperti to nebija pārslasījuši.

KONFIDENCĀLĀS